

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/316/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5717211149
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5717211149.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Gabriely Veselovej a JUDr. Dagmar Cabadajovej v právnej veci žalobkyne: R. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX U. XXX, proti žalovanému: C. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. X/X, XXX XX E., právne zastúpenému: Mgr. Ľuboš Kráľ, advokát so sídlom M. I. X, XXX XX E., v konaní o neplatnosť listiny o vydedení, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Martin č.k. 21C/41/2017-152 zo dňa 11.09.2018, takto

rozhodol:

Krajský súd uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Martin uznesením č.k. 21C/41/2017-152 zo dňa 11.09.2018 zastavil konanie o neplatnosť listiny o vydedení. Žalovanému priznal právo na náhradu trov konania voči žalobkyňu v plnom rozsahu. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobou doručenou tamojšiemu súdu 20.09.2017 sa žalobkyňa domáhala, aby súd vydal rozhodnutie, ktorým by určil, že listina o vydedení spísaná vo forme notárskej zápisnice napísanej na Notárskom úrade JUDr. Štefana Siskoviča v H. dňa 04.12.2002, ktorou S. A., nar. XX.XX.XXXX trvale bytom Q. XXXX/XX, H., pre prípad smrti vydedil na celý hnutelný a nehnuteľný majetok R. W. a jej potomkov, je neplatná. Ako dôvod neplatnosti listiny o vydedení žalobkyňa uviedla neexistenciu zákonných dôvod pre jej vydedenie ako aj to, že nešlo o skutočný prejav vôle jej otca S. A., preto je tento právny úkon neplatný. Zároveň namietala, že listina o vydedení je neplatná aj z dôvodu hrubého rozporu s dobrými mravmi.

Súd prvej inštancie v priebehu konania zistil, že na tunajšom súde je vedené konanie pod sp.zn. 11C/49/2014 medzi tými istými stranami sporu, predmetom ktorého je určenie neplatnosti závetu otca strán sporu S. A. a listiny o vydedení, určenie neplatnosti ktorej má byť predmetom aj tohto konania. Dôvody neplatnosti týchto právnych úkonov tvrdené žalobkyňou v uvedenom konaní sú totožné s dôvodmi, pre ktoré sa neplatnosti listiny o vydedení domáha žalobkyňa aj v tomto konaní (č.k. 21C/41/2017). Okresný súd Martin v konaní 11C/49/2014-305 zo dňa 13.06.2017 rozhodol tak, že žalobu o určenie neplatnosti závetu ako aj žalobu o určenie neplatnosti listiny o vydedení zamietol. Toto rozhodnutie prvoinštančného súdu bolo potvrdené aj rozhodnutím krajského súdu (rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 5Co/330/2017-373 zo dňa 30.01.2018). Žalobkyňa podala proti rozhodnutiu krajského súdu dovolanie, o ktorom doposiaľ nebolo Najvyšším súdom Slovenskej republiky rozhodnuté. Keďže prekážka veci právoplatne rozhodnutej bráni tomu, aby vec, o ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté, bola znova prejednávaná, s poukazom na ust. § 161 ods. 1, 2 a § 230 CSP konanie zastavil.

2. Žalobkyňa proti uvedenému rozhodnutiu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Uviedla, že rozhodnutie nie je správne a poukázala na to, že v konaní sp. zn. 11C/49/2014 sa domáhala určenia absolútnej neplatnosti právneho úkonu, listiny o vydedení a v konaní sp. zn. 21C/41/2017 uplatnila iný nárok, domáhala sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu, listiny o vydedení. Teda v

konaní sp. zn. 21C/41/2017 žalobný nárok vymedzila tak, že sa domáha určenia relatívnej neplatnosti právneho úkonu. Podľa odvolateľky ten istý predmet konania je daný, ak ten istý nárok, vymedzený žalobným petitom, vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený. Odvolateľka dáva do pozornosti odvolaciemu súdu, že zákonnou sudkyňou Okresného súdu Martin v konaní sp. zn. 11C/49/2014 protiprávne nebola pripustená k tomu, aby sa vyjadrila ku skutkovým okolnostiam týkajúcim sa neplatnosti listiny o vydedení a aby čokoľvek v tomto smere mohla tvrdiť. Odmietnutím práva žalobkyne tvrdiť skutkové okolnosti ohľadom neplatnosti listiny o vydedení a tieto tvrdenia následne preukázať, ako aj rozhodnutím o inom nároku než ktorý žalobkyňa uplatnila, boli dôvodom pre podanie dovolania proti rozsudkom súdov oboch stupňov. V konaní Okresného súdu Martin sp. zn. 11C/49/2014 v spojení na Krajskom súde v Žiline sp. zn. 5Co/330/2017 sudy vôbec neposudzovali skutkový dej ohľadne listiny o vydedení. Súd prvej inštancie ako aj odvolací súd, ktorý potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie rozhodli o nároku, ktorý žalobkyňa v konaní sp. zn. 11C/49/2014 neuplatnila, ale tento nárok si uplatňuje v konaní sp. zn. 21C/41/2017. Preto má za to, že vzhľadom na rozdielny žalobný petít uplatnený v konaní sp. zn. 11C/49/2014 a v konaní sp. zn. 21C/41/2017 a vzhľadom na to, že sudy doposiaľ neposudzovali skutkové okolnosti, za ktorých by mal byť tento konkrétny úkon, teda listina o vydedení neplatný, nie je daná prekážka res iudicata, ako to nesprávne právne posúdil okresný súd v napadnutom uznesení. Navrhuje preto, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie, resp. aby napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že v konaní sp. zn. 21C/41/2017 pokračuje.

3. K podanému odvolaniu sa žalovaný písomne nevyjadril.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 ods. 1 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a napadnuté uznesenie súdu podľa ust. § 387 ods. 1,2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

5. V preskúmvanej veci sa žalobkyňa podanou žalobou domáhala, aby súd rozhodol, že listina o vydedení spísaná vo forme notárskej zápisnice napísanej na Notárskom úrade JUDr. Štefana Siskoviča v H. dňa 04.12.2002, ktorou S. A. pre prípad smrti vydedil na celý hnutelný a nehnuteľný majetok R. W. a jej potomkov, je neplatná.

6. Súd prvej inštancie v priebehu konania zistil, že na súde je vedené konanie pod sp. zn. 11C/49/2014 medzi tými istými stranami sporu, predmetom ktorého je určenie neplatnosti závetu otca strán sporu S. A. a listiny o vydedení, určenie neplatnosti ktorej má byť predmetom aj konania sp. zn. 21C/41/2017. Dôvody neplatnosti týchto právnych úkonov tvrdené žalobkyňou sú totožné s dôvodmi, pre ktoré sa neplatnosti listiny o vydedení domáha žalobkyňa aj v tomto konaní. V konaní sp. zn. 11C/49/2014 súd rozhodol tak, že žalobu o určenie neplatnosti závetu ako aj žalobu o určenie neplatnosti listiny o vydedení zamietol (rozsudok Okresného súdu Martin č. k. 11C/49/2014-305 zo dňa 13.06.2017). Rozhodnutie prvoinštančného súdu bolo potvrdené v celom rozsahu aj rozhodnutím krajského súdu (rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k.5Co/330/2017-373 zo dňa 30.01.2018). Žalobkyňa podala proti rozhodnutiu krajského súdu dovolanie, o ktorom doposiaľ nebolo Najvyšším súdom SR rozhodnuté.

7. Uvedené skutočnosti súd prvej inštancie správne právne posúdil podľa ust. § 230 v spojení s § 261 ods. 2 CSP a správne dospel k záveru, že ďalšiemu postupu v predmetnom konaní bráni prekážka veci právoplatne rozhodnutej.

8. Odvolací súd konštatuje, že existencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci je predpokladom toho, aby súd nekonal a nerozhodoval o veci, o ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté. Prekážka res iudicata sa zaraďuje do kategórie neodstrániteľných väd podmienok konania, existencia ktorých má za následok zastavenie konania bez ďalšieho. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné poukázať na ust. § 161 ods. 1 CSP, podľa ktorého kedykoľvek počas konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky konania, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania). V ust. § 161 ods. 2 CSP je ďalej zakotvené, že ak ide o taký nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Z citovaných ustanovení CSP teda vyplýva, že podmienky konania, za ktorých môže súd vo veci konať, súd skúma z úradnej povinnosti a kedykoľvek za konania.

9. Tvrdenie žalobkyne, že na Okresnom súde Martin v konaní sp. zn. 11C/49/2014 sa domáhala určenia absolútnej neplatnosti právneho úkonu, listiny o vydedení a v konaní sp. zn. 21C/41/2017 sa domáhala relatívnej neplatnosti právneho úkonu, listiny o vydedení, je právne irelevantné. Nie je totiž rozhodujúce, či žalobkyňa uplatňuje absolútnu alebo relatívnu neplatnosť listiny o vydedení.

10. Žalobný návrh podaný žalobkyňou vo veci 21C/41/2017 je totožný so žalobným návrhom sp. zn. 11C/49/2014, o ktorom bolo rozhodnuté rozsudkom č.k. 11C/49/2014-305 zo dňa 13.06.2017, ktoré rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím krajského súdu č.k. 5Co/330/2017-373 zo dňa 30.01.2018. Teda vo veci už bolo právoplatne rozhodnuté.

11. Odvolací súd poznamenáva, že žalobkyňa si uplatnila svoje právo formou dovolania proti rozsudku Krajského súdu Žilina č.k. 5CO/330/2017-373 zo dňa 30.01.2018, a preto len v prípade úspešného dovolania žalobkyne a prípadného zrušenia rozsudku a vrátenia veci na nižší súd, sa bude môcť súd opätovne zaoberať platnosťou, resp. neplatnosťou listiny o vydedení.

12. S poukazom na uvedené, keďže odvolací súd v napadnutom uznesení nezistil pochybenie, potvrdil ho ako vecne správne.

13. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, preto by mu patril nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaný ostal v odvolacom konaní nečinný, preto mu odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (zo spisu mu ani trovy odvolacieho konania nevyplývajú).

14. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)